HE 100/2017 vp / Alkoholilaki

Arvoisa Maa- ja metsätalousvaliokunta
cc Talousvaliokunta, Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa minua pyydettiin toimittamaan mm. alkoholijuomien etämyyntiä ja tilaviinijärjestelmää koskeva EU-tuomioistuimen tuomio valiokunnan käyttöön.

Kyse on alkoholilain valmistelun aikana annetuista EU-tuomioistuimen (2015) ja Helsingin hovioikeuden (2017) tuomioista, joissa

a) nykyistä alkoholijuomien rajat ylittävän etämyynnin kieltoa ja
b) nykyistä tilaviinin myyntijärjestelmää

on pidetty EU-oikeuden mukaisena.

Samaa asiaa koski keväällä 2017 komission yksityiskohtainen lausunto, joka annettiin Suomelle teknisten määräysten ilmoitusmenettelyssä. Koska kyseiset asiakirjat saa nyt komission 26.9.2017 lähettämän tiedon perusteella julkistaa, oheisena kyseinen komission lausunto ja Suomen siihen lähettämä vastaus. Ongelmana siis oli, että komissio katsoi 15.3.2017 lausunnossaan ilmoitetun alkoholijuomien etämyyntikiellon olevan EU-oikeuden vastainen ja Helsingin hovioikeus katsoi EU-tuomioistuimen ”valtuuttamana” 24.4.2017 kiellon olevan EU-oikeuden mukainen. Komissiolle toimitettiin kyseinen hovioikeuden tuomio eikä komissio ole enää jatkanut kirjeenvaihtoa asiasta.

Vastaavasti ” *EU:n tuomioistuin antoi suomalaisen tuomioistuimen tehtäväksi arvioida, onko nykyinen tilaviinien myyntijärjestelmä mielivaltaisen syrjinnän keino tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peitelty rajoitus (128 kohta). Hovioikeuden mukaan kotimaisten tilaviinien vähittäismyynti Alkon monopolin ulkopuolella on niin pienimuotoista, paikallista ja rajallista, että järjestelmällä ei voida katsoa olevan kotimaisen tuotannon suosimistarkoitusta eikä se ole myöskään mielivaltaisen syrjinnän keino tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peitelty rajoitus (Suomen vastaus komissiolle).*

Tämä siis myös tiedoksi talous- ja sosiaali- ja terveysvaliokunnalle siltä varalta, että kyseiset tuomiot ja 26.9.2017 saakka komission päätöksen mukaisesti ”salainen” notifiointiprosessi tulee eduskuntakäsittelyssä esille.

Yhteistyöterveisin

Ismo Tuominen
Hallitusneuvos

Hyvinvointi- ja palveluosasto
SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ
PL 33, 00023 Valtioneuvosto

ismo.tuominen[at]stm.fi
Puh. 02951 63341